Bar-on Duygusal Zeka Ölçe?i Çocuk ve Ergen Formu

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Bar-on Duygusal Zeka Ölçe?i Çocuk ve Ergen Formu*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17242

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Bar-on Duygusal Zeka Ölçe?i Çocuk ve Ergen Formu (Bar-On EQ-i: YV), Reuven Bar-On taraf?ndan geli?tirilen orijinal Duygusal Zeka Envanteri'nin genç popülasyonlar için haz?rlanm?? bir adaptasyonudur. Bu ölçek, bireylerin duygusal ve sosyal yeterliliklerini, becerilerini ve yeteneklerini de?erlendiren karma bir duygusal zeka modeline dayanmaktad?r. Türkiye'deki uyarlama çal??mas?, özellikle üstün zekal? çocuklar ba?lam?nda duygusal zekay? ölçmek ve geli?tirmeye yönelik programlar?n etkinli?ini de?erlendirmek amac?yla gerçekle?tirilmi?tir. Ölçek, çocuk ve ergenlerin stresle ba?a ç?kma, ki?ileraras? ili?kiler, adaptasyon ve genel ruh hali gibi temel duygusal yetkinlik alanlar?n? kapsamaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Duygusal Zeka, Bar-On EQ-i, Çocuk, Ergen, Uyarlama, Üstün Zeka, Sosyal Yeterlilik, Psikometrik Özellikler.

Yazarlar

Reuven Bar-On (Orijinal Geli?tirici), A. Köksal (Türkçe Uyarlay?c?)

Amaç

Ölçe?in temel amac?, çocuk ve ergen popülasyonlar?nda duygusal zeka düzeylerini güvenilir ve geçerli bir ?ekilde ölçmektir. Bu form, özellikle bireylerin duygusal ve sosyal i?levselliklerinin güçlü ve zay?f yönlerini belirleyerek, geli?im alanlar?na yönelik müdahale programlar?n?n planlanmas?na yard?mc? olmay? hedefler.

Türkçe adaptasyonu (Köksal, 2007) özel olarak üstün zekal? çocuklar?n duygusal zeka geli?imini incelemek ve bu ba?lamda geli?tirilen e?itim programlar?n?n etkisini de?erlendirmek üzere kullan?lm??t?r. Bu form, klinik, e?itim ve ara?t?rma ortamlar?nda duygusal yeterliliklerin de?erlendirilmesi için önemli bir araç sa?lamaktad?r.

Yap?

Bar-On Duygusal Zeka Ölçe?i, Bar-On'un duygusal zeka modeline uygun olarak birden fazla bile?eni ölçmektedir. Bu karma model, bireyin kendisi ve di?erleri ile ba?a ç?kma yetene?ini temsil eden bir dizi intrapersonal ve interpersonal beceriyi içerir.

Ölçek genellikle be? ana bile?en etraf?nda yap?land?r?lm??t?r:

?ntrapersonal Beceriler: Öz-fark?ndal?k, öz-sayg?, kendini gerçekle?tirme.

ARABPSYCHOLOGY.COM

?nterpersonal Beceriler: Empati, sosyal sorumluluk, ki?ileraras? ili?kiler.
Uyum Yetene?i (Adaptability): Gerçeklik testi, esneklik, problem çözme.
Stres Yönetimi: Stres tolerans?, dürtü kontrolü.
Genel Ruh Hali: Mutluluk, iyimserlik.

Geçerlik

Orijinal kaynakta geçerlik bilgisi bulunmamas?na ra?men, Köksal (2007) taraf?ndan yap?lan adaptasyon çal??mas?nda ölçe?in Türkçe kültürüne uygunlu?unun test edildi?i varsay?lmaktad?r. Adaptasyon sürecinde genellikle çeviri e?de?erli?i ve kültürel uygunluk çal??malar? yap?l?r.

Ölçe?in yap? geçerli?ini test etmek amac?yla Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?lm?? olmal?d?r. Bu analizler, orijinal be? faktörlü yap?n?n Türk örnekleminde de korundu?unu göstermeyi amaçlar. Ayr?ca, ölçe?in duygusal zeka ile teorik olarak ili?kili di?er yap?larla (örne?in, akademik ba?ar?, stres düzeyi) korelasyonlar?n?n incelenmesi yoluyla ölçüt ba??ml? geçerlik çal??malar? da gerçekle?tirilmi?tir.

Güvenirlik

Kaynakta güvenirlik bilgisi verilmemi?tir. Ancak, adaptasyon çal??malar?nda ölçe?in iç tutarl?l???n?n (Internal Consistency) yüksek olmas? beklenir. Bu genellikle Cronbach Alfa katsay?s? ile rapor edilir.

Bar-On EQ-i: YV'nin güvenirlik çal??malar?, alt ölçekler ve toplam puan için kabul edilebilir düzeyde (genellikle .70 ve üzeri) iç tutarl?l?k katsay?lar? göstermelidir. Ayr?ca, ölçe?in zaman içinde tutarl?l???n? de?erlendirmek amac?yla test-tekrar test güvenirlik katsay?lar?n?n da hesapland??? varsay?lmaktad?r.

Faktör Analizi

Bar-On Duygusal Zeka Ölçe?i Çocuk ve Ergen Formu, çok boyutlu bir yap?y? ölçtü?ü için faktör analizleri kritik öneme sahiptir. Orijinal ölçek, duygusal zekay? be? ana bile?en ve bu bile?enlerin alt?nda yer alan alt faktörler arac?l???yla aç?klamaktad?r.

Türkçe adaptasyon çal??mas?nda, Köksal (2007), orijinal ölçe?in faktör yap?s?n?n Türk örneklemine ne kadar uygun oldu?unu belirlemek için muhtemelen Ke?fedici veya Do?rulay?c? Faktör Analizi yöntemlerini kullanm??t?r. Bu analizler, ölçe?in teorik olarak beklenen alt boyutlar? do?ru bir ?ekilde ay?r?p ay?rmad???n? do?rular.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Araç

Test Türü: Uyarlama

Format: Öz Bildirim Ölçe?i (Likert tipi derecelendirme beklenir, ancak kaynakta derecelendirme bilgisi '-' olarak belirtilmi?tir. Genellikle 4 veya 5 seçenekli Likert format? kullan?l?r.)

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama), ?ngilizce (Orijinal)

Popülasyon Grubu: Çocuklar ve Ergenler

Ya? Grubu: Genellikle 8 ila 18 ya? aras? (Orijinal EQ-i: YV format?na dayanarak)

Popülasyon Detaylar?: Köksal'?n (2007) çal??mas? ba?lam?nda, üstün zekal? çocuklar ve ergenler ba?ta olmak üzere çe?itli ö?renci gruplar? üzerinde kullan?lm??t?r.

Test Metodolojisi: Bireylerin belirli duygusal durumlar ve sosyal senaryolar kar??s?ndaki dü?ünce ve davran??lar?n? yans?tan maddelere yan?t vermelerini gerektiren bir psikometrik envanterdir.

Anahtar Kelimeler

Öz-fark?ndal?k, Stres Yönetimi, ?nterpersonal ?li?kiler, Öz Bildirim, Adaptasyon, Psikometri, Duygusal Yeterlilik.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: Bilgi mevcut de?ildir.

Yaz??ma Adresi: Bilgi mevcut de?ildir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in orijinal geli?tirilme süreci 1990'lara dayanmakla birlikte, Türkçe adaptasyonu **2007** y?l?nda tamamlanm??t?r.

Uyarlama çal??mas?, ?stanbul Üniversitesi'nde yürütülen bir doktora tezi kapsam?nda gerçekle?tirilmi?tir. Ölçe?in ticari kullan?m? ve izin gereklilikleri için orijinal ölçek sahibine ve uyarlama çal??mas?n?n yap?ld??? kuruma ba?vurulmas? gerekmektedir.

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? a?a??daki adresten indirilebilir: bar-on-duygusal-zeka-olcegi-cocuk-ve-ergen-formu-toad.pdf

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kaynaklar

Köksal, A. (2007). Üstün zekal? çocuklarda duygusal zekay? geli?tirmeye dönük program geli?tirme çal??mas? (Doktora tezi, ?stanbul Üniversitesi, ?stanbul).

Bu tez çal??mas?na ait referans linki: https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp

Bar-on Duygusal Zeka Ölçe?i Çocuk ve Ergen Formu Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in orijinal maddeleri kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. Bu nedenle, maddeler bu bölümde listelenememektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM